

Utvalg: Arbeidsutvalg Orkland
Møtested: Formannskapssalen, Orkdal Rådhus
Dato: 14.06.2018
Tid: 09:00

Gyldig forfall meldes snarest til egen kommune.

Orkanger, 10.06.2018

Are Hilstad
Leder

Ingeborg Wolden
sekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

SAKSLISTE

Saksnr	Innhold	Lukket behandling	Arkivsak
OR 9/18	Prosjektstatus (presentasjon i møte)		
DR 10/18	Oppfølging av anskaffelsessaker og strategi for anskaffelser i Orkland		2018/6196
OR 10/18	Tett på Trondheim med mulighet for tett på Orkland. Presentasjon ved Torgeir Strøm fra Skatteetaten Midt-Norge. (kl. 10:00)		
DR 11/18	Politisk delegeringsreglement - oppstart av prosess		2018/6194
PS 10/18	Kultur og kommunikasjonsplan		2018/6221
PS 11/18	Digitaliseringsstrategi oppvekst		2018/6222
DR 12/18	Møteplan Høst 2018		2017/12011

OR 9/18 Prosjektstatus (presentasjon i møte) /-

Saksframlegg

Saksbehandler
Marit Ingvaldsen Risvaag

Dato
08.06.2018

Arkivreferanse
2018/6196-1

Saksgang		
Saknummer	Utvalg	Møtedato
10/18	Arbeidsutvalg Orkland	14.06.2018
	Fellesnemnd Orkland	

Oppfølging av anskaffelsessaker og strategi for anskaffelser i Orkland

Rådmannens innstilling

Fellesnemnda starter arbeidet med en felles anskaffelsesstrategi for Orklands kommunene. Fellesnemnda ber om at det i anskaffelsesstrategien blir lagt vekt på effektive og korrekte innkjøpsprosesser, god leverandørdialog og kommunenes samfunnsansvar.

Bakgrunn for saken

Det var 3 saker om innkjøp til behandling i fellesnemnda 30.11.17

- Anskaffelse av elektronisk innkjøpssystem
- Anskaffelse av arkivsystem og økonomi-, lønns og personalsystem
- Fylkesavtalene

Fellesnemnda besluttet å anbefale kommunene om i fellesskap å anskaffe et komplett elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy for bruk i kommunene fra 01.07.18 og i Orkland fra 01.01.20. Valg av leverandør foretas før sommerferien og systemet tas i bruk for nye anskaffelser straks over sommeren. Anskaffelse av arkivsystem utlyst på Doffin med tilbudsfrist 27.06.18, leverandør velges før sommerferien. Arbeidet med å ta i bruk systemet starter i august og alle kommunene (mulig med unntak av Snillfjord) tar i bruk nytt arkivsystem 01.01.19.

Anskaffelse av økonomi-/ lønns- og personalsystem utlyst på Doffin med tilbudsfrist 20.08.18. Nytt system tas i bruk i alle kommunene fra 01.04.18.

Avtale om innkjøpssamarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Avtale om innkjøpssamarbeid er sakt opp av Sør-Trøndelag Fylkeskommune med virkning fra 01.07.18. I dag har Orklandkommunene alle avtale med Sør Trøndelag fylkeskommune om innkjøpssamarbeid. Gjennom innkjøpssamarbeidet håndterer fylkeskommunen i underkant av 40 rammeavtaler som kommunene benytter seg av.

Fellesnemnd i Orkland fattet den 30.11.2017 følgende vedtak:

Fellesnemnda beslutter å foreta en utredning av om en skal fortsette innkjøpssamarbeid med Trøndelag fylkeskommune eller gjennomføre innkjøp i egen organisasjon. Utredningen skal leveres fellesnemnda innen 31.03.2018.

Oppsigelse av fylkesavtalen kom etter vedtak i fellesnemnda. Fylkeskommunen nedsatt en arbeidsgruppe bestående av Økonomisjef/ Namsos kommune, Innkjøpskoordinator /Værnes region, Innkjøpsleder /Steinkjer kommune, Innkjøpsansvarlig Skaun og Melhus, Daglig leder Fosen Regionråd og Jurist /Orkdal kommune.

Arbeidsgruppen hadde følgende mandat og forventning til leveransen:

- Prosjektet skal bidra til å avklare i hvilket omfang og innhold samarbeidet mellom Trøndelag fylkeskommune og kommunene skal ha. Dette innebærer også en avklaring av mål, organisering/roller, spilleregler/forpliktelser og ressursbehov.
- Prosjektet skal anbefale tiltak for å sikre framdrift og implementering av ønskede og vedtatte løsninger.

Anbefaling fra prosjektgruppen:

- Etablering og bidrag i «Faglig Anskaffelsesnettverk Trøndelag»
- Utvikling av operative dynamiske samarbeidsløsninger
- Utviklingsarbeid
- Bistand og rådgivning

På bakgrunn av dette ble saken tatt opp i Arbeidsutvalg Orkland den 05.04.18, hvor en la til grunn at en skulle avvente endelig rapport og avklaring av ny samarbeidsmodell. Endelig rapport har ikke kommet, men signalene fra Fylkeskommunen er at de følger arbeidsgruppens anbefalinger om fremtidig samarbeid. Dette innebærer for vår del at vi må ta stilling til innkjøpsarbeid i de enkelte kommunene og Orkland. Fylkeskommunen kommer ikke til å ta ansvar for kommunenes rammeavtaler slik de gjorde etter gammel samarbeidsavtale. Kommunene får dermed selv ansvar for alle egne innkjøp. Det tilrettelegges for kompetansedeling og bistand mellom kommunene og fylkeskommunen organisert i et innkjøpsnettverk. Det blir også mulig å samarbeide om anskaffelser og rammeavtaler, der kommunene finner at dette er egnet. Endringene vil kreve en bevisstgjøring rundt innkjøp i de enkelte kommunene samt god kompetanse på anskaffelser. Det blir vesentlig for kommunen å delta i samarbeid/nettverk for å kunne vurdere hvor det kan være hensiktsmessig med samarbeid og hvor vi bør gjøre egne anskaffelser for å tilpasse våre ønsker og behov.

På dette grunnlag anses det naturlig å starte arbeidet med en felles innkjøpsstrategi for kommunene og Orkland. Anskaffelsesstrategien må ta stilling til kommunens holdning og prioriteringer for innkjøp, særlig med tanke på:

- Samfunnsansvar
 - Klima og miljø
 - Sosial dumping/lærlinger
 - Sosialt ansvar
- Lokalt næringsliv

Vurdering

Hvorfor en anskaffelsesstrategi

Det offentlige har et ansvar for å bruke fellesskapets midler på en god og ansvarlig måte. Med et forbruk på ca. 460 milliarder kroner årlig, har offentlige virksomheter en betydelig kjøpermakt og mulighet til å påvirke leverandører og markeder i en bærekraftig retning.

Forebyggende kontra opprydding og skadebegrensning - f.eks. jf. plan om klima/plastforurensning. Ved å benytte våre anskaffelser og kravene vi stiller til leverandører og produkter er det mulig å forebygge miljøproblematikk, sosial dumping og annen uønsket effekt av våre innkjøp. Dette forutsetter en bevist holdning og strategi for anskaffelser og god fagkunnskap for å benytte mulighetsrommet i anskaffelsesregelverket.

Ny lov om offentlig anskaffelse fra 01.01.17 – mer fleksibilitet og større spillerom i forhold til gjennomføring og prosedyrer for anskaffelser. Kan for eksempel i større grad benytte leverandørdialog og forhandlinger. Kommunens holdninger og strategi for anskaffelser bør bygge på politiske vurderinger og signaler. Å starte arbeidet med anskaffelsesstrategi nå vil gi overordnede føringer for ny kommunes anskaffelser samt grunnlag for administrasjonens håndtering, gjennomføring og prioritering ved anskaffelser.

Det er et omfattende lovverk som regulerer anskaffelser i offentlig sektor. For å fremstå som en seriøs aktør i markedet og unngå omdømmetap ved negativ publisering og klagesaker er det viktig at kommunen holder seg innenfor regelverkets rammer. Innenfor rammene er det like vell store muligheter for å påvirke og stille krav ved anskaffelser.

Et spørsmål som ofte dukker opp er muligheter for og ønske om å inkludere lokalt næringsliv som leverandør til kommunen. Lov om offentlig anskaffelse tillater ikke å diskriminere på bakgrunn av nasjonalitet eller lokal etablering. Våre valg av anskaffelsesprosedyre og krav vil like vell legger føringer for deltakelse og mulighet for å vinne frem i konkurransen, for lokale aktører. Ved å velge mindre delkontrakter, enkeltinnkjøp, eller mindre anskaffelsesområder, f.eks. bare Orkland, fremfor en fylkesavtale, muliggjør dette i større grad deltakelse fra lokale leverandører som ofte er mindre virksomheter. Der en går for store totalentrepriser vil totalentreprenør ofte være en større leverandør. Målet må være å gi mulighet til deltakelse i konkurranse for lokalt næringsliv, der dette er hensiktsmessig og riktig for både oppdragsgiver og leverandør. Ved anskaffelse av Folkehelsecenter i Orkdal valgte en totalentreprise. Valget ble gjort på bakgrunn av kompleksiteten i anlegget og kommunens kompetanse og ressurser som byggherre. Denne type komplekse oppdrag, som ikke gir erfaring med stor overføringsverdi, anses som mindre egnet for lokale krefter. Vi ser like vell at lokale entreprenører er med som underleverandører i prosjektet.

I den andre enden av skalaen har en enkeltinnkjøp, ved enkeltstående direkteanskaffelser, står en fritt ved innkjøp under 100 000 kroner. Ikke alle avtaler bør eller kan deles opp. Et eksempel kan være avtalen med Fylkeskommunen hvor vi har 7 leverandører på matvarer, alle i Trondheim. Barnehagen og skolen kjøper smått og ønsker å handle inn på nærbutikken mens det for helsetunet er helt nødvendig med en større leverandøravtale. I noen anskaffelser vil det være vesentlig med lokalkunnskap hos leverandøren eller nærhet til oppdragsgiver i forhold til utrykningstid, oppmøtekrav m.m. Objektive krav som kan forsvares i forhold til innkjøpet kan vi stille selv om disse gir lokale leverandører en fordel.

Hva er en god anskaffelsesstrategi?

- Den viser hvordan anskaffelser kan bidra til bedre tjenester i virksomheten
- Den er basert på analyse av status
- Den støttes med risikovurderinger
- Den har godt formulerte mål som er relevante og realistiske for virksomheten
- Den er vedtatt og følges opp av toppledelsen
- Den prioriterer tydelig hva virksomheten skal og **ikke skal** gjøre.
- Den måles og rapporteres jevnlig på
- Den har tilhørende handlingsplan(er) og styringsparametere (KPIer)
- Den gjelder for alle i virksomheten og forplikter alle til å gjennomføre løpende forbedringsarbeid
- Den fungerer samlende for ledere og ansatte, og er en god basis for utvikling av virksomheten

I nye regler for offentlige anskaffelser, stilles større krav til samfunnsansvar enn det som ble gjort i tidligere regelverk

Samfunnsansvar i offentlige anskaffelser

Alle mennesker har universelle rettigheter, uavhengig av hvor i verden de bor. I Sundvoldenerklæringen understreker regjeringen ønsket om å bygge sin politikk på sosialt ansvar og internasjonal solidaritet.

Klima og miljø i offentlige anskaffelser

Regelverkets muligheter:

Anskaffelsesregelverket stiller krav til at miljøbelastningen skal minimeres og klimavennlige løsninger skal fremmes jf § 7-9. Samtidig setter regelverket de juridiske rammene for hvordan det kan gjøres. Det er stor mulighet til å stille miljøkrav til leverandørene og til de produkter og tjenester vi ønsker å anskaffe. Det er imidlertid vesentlig at det ikke stilles krav som fører til at behovet ikke blir dekket.

Alle miljøkrav som stilles må være relevante:

- Dette betyr at kravene må ha tilknytning til leveransen.
- Kravene skal støtte opp om miljømålene i virksomheten.
- Kravene skal knytte seg til det som leveres i denne kontrakten.
- Kravene skal være saklige, og skal ikke gå lenger enn det formålet med kontrakten tilsier.

Kravene skal stå i forhold til anskaffelsen(Proporsjonale):

- Kravene skal ikke være urimelig tyngende for leverandøren.
- Fordelen for virksomheten skal oppveie den byrden som legges på leverandøren

Anskaffelsen bør bygge på føringer og de styrende dokumentene i virksomheten, som anskaffelsesstrategi og rutiner for god anskaffelsespraksis.

Det viktigste er at virksomhetens behovet dekkes. Miljøkrav må ikke stilles slik at de forhindrer at leverandøren får markedets beste løsning.

Sosialt ansvar

Sosialt ansvar ved offentlige anskaffelser betyr å stille krav om at varer man kjøper produseres uten at mennesker og miljø blir skadet.

Anskaffelsesloven § 5 pålegger offentlige oppdragsgivere å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter. For varer tilvirket i Norge blir disse hensyn ivaretatt gjennom annen lovgivning.

Internasjonale føringer:

Den internasjonale arbeidstakerorganisasjonen (ILO) er FNs særorganisasjon for arbeidslivet. ILO jobber for å bedre arbeidsforhold, arbeidsmuligheter og levevilkår for arbeidere over hele verden. ILO har definert områder som særlig viktige. Disse er:

- forbud mot barnarbeid
- forbud mot diskriminering
- forbud mot tvangsarbeid
- organisasjonsfrihet

Det er mange produktområder hvor det kan være høy risiko for kritikkverdige arbeidsforhold. Direktorat for forvaltning og IKT (DIFI) har utarbeidet en oversikt over risikobransjen, her nevnes blant annet bygningsmateriale, elektronikk og IKT, medisinsk forbruksmateriell, kontorrekvisita og tekstiler og møbler.

DIFI anbefaler å inkludere kravet til å fremme grunnleggende menneskerettigheter i virksomhetens anskaffelsesstrategi.

Arbeidslivskriminalitet og sosial dumping

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter setter minimumskrav til offentlige oppdragsgivere som skal anskaffe tjenester eller bygge- og anleggsarbeider.

Regelverket krever at offentlige oppdragsgivere skal følge opp kravene i alle ledd i anskaffelsen, både ved kunngjøring og i konkurransegrunnlag og i kontrakten med leverandøren. Det kreves videre en aktiv kontraktsoppfølging for å kontrollere at kravene oppfylles gjennom hele kontraktsperioden.

Krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter

Det stilles krav til at leverandører i offentlige kontrakter må være tilknyttet en lærlingordning og at en eller flere lærlinger deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten.

Kravet skal stilles i kontrakten med hovedleverandøren, fordi oppdragsgiver ikke inngår kontrakt direkte med eventuelle underleverandører. Hovedleverandøren har derimot frihet til å velge å oppfylle kravet ved hjelp av underleverandører.

Det må stilles krav om lærlinger i tjenestekontrakter og kontrakter om bygge- og anleggsarbeider som er omfattet av anskaffelsesreglene, når kontrakten har en verdi over 2 millioner kroner og en varighet over 3 måneder. Kontraktens hovedelement omfatter arbeider der det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev og kravet ikke er uforholdsmessig i den konkrete kontrakten.

Universell utforming – krav i offentlige anskaffelser

Universell utforming dreier seg om utforming og tilrettelegging av omgivelsene for å fremme like muligheter for alle personer i samfunnet. Anskaffelsesloven krever at det skal tas hensyn til universell utforming ved anskaffelser.

Kravet om universell utforming gjør seg særlig gjeldende ved bygg og anlegg, men kravet kan og stilles ved IKT anskaffelser.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser

Konsekvenser for vedtatte målsettinger

**OR 10/18 Tett på Trondheim med mulighet for tett på Orkland.
Presentasjon ved Torgeir Strøm fra Skatteetaten Midt-Norge. (kl. 10:00) /-**

Saksframlegg

Saksbehandler
Marit Ingvaldsen Risvaag

Dato
08.06.2018

Arkivreferanse
2018/6194-1

Saksgang		
Saknummer	Utvalg	Møtedato
11/18	Arbeidsutvalg Orkland	14.06.2018
	Fellesnemnd Orkland	

Politisk delegeringsreglement - oppstart av prosess

Prosjektleders innstilling

- Administrasjonen utformer utkast til delegeringsreglement på bakgrunn av signaler fra AU og fellesnemndas møte
- Det legges opp til to trinns behandling i AU og Fellesnemnd
 - Utkast til delegeringsreglement presenteres for drøftelse
 - Endelig delegeringsreglement legges frem for vedtak

Bakgrunn for saken

Proessen med å bygge nye Orkland kommune er godt i gang og mange større brikker begynner å falle på plass. I all hovedsak er både den politiske organiseringen vedtatt og den øverste administrative ledelsen er på plass. De politiske organene for Orklandprosessen har virket en god stund og for en stadig større del av strategi- og utviklingsarbeidet er fokus og utredningsprosesser flyttet fra den enkelte kommune og inn i prosjektorganisasjonen for Orkland.

Politisk organisering av Orkland ble vedtatt av fellesnemnda 30. november 2017. Følgende organisasjonsmodell ble vedtatt:

Den politiske organiseringen av Orkland Kommune 2019-2023:

Orkland kommunestyret skal ha 51 representanter.

Orkland formannskap skal ha 11 representanter.

Orkland ønsker en politisk organisering med fem hovedutvalg:

- Hovedutvalg for oppvekst med 9 faste representanter.
- Hovedutvalg for pleie og omsorg 9 faste representanter.
- Hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse 9 faste representanter.
- Hovedutvalg for teknikk 9 faste representanter.
- Hovedutvalg forvaltning 11 faste representanter.

Det etableres et administrasjonsutvalg som består av formannskapet og tre representanter fra tillitsvalgte.

Det etableres kontrollutvalg med fem representanter.

Orkland kommune ønsker at det etableres et ungdomsråd.

Vurdering

Erfaring fra andre sammenslåingsprosesser

På bakgrunn av erfaring fra andre sammenslåingsprosesser anses det som viktig å komme tidlig i gang med drøftelser og utforming av nytt politisk delegasjonsreglement for ny kommune. Særlig representanter for sammenslåing av trøndelagsfylkene har hatt fokus på at de hadde sett nytten av å start dette arbeidet tidligere i prosessen. I en ny rapport om «Nye Trøndelag. Erfaringer og lærdom fra en fylkessammenslåingsprosess» utarbeidet av Telemarksforskning og Deloitte fremgår blant annet:

Det har vært noe utfordrende for alle å tilpasse seg til den nye modellen, spesielt hvor makt og myndighet er plassert, og hva som er delegert til utvalgene. Flere peker på at delegasjons- og økonomireglementet må justeres for at de skal finne riktig arbeidsform.

På denne bakgrunn anbefales igangsetting av prosess for utarbeidelse av politisk delegasjonsreglement for Orkland.

Det gis en kort orientering om kommunelovens regulering av delegeringsmyndighet samt beskrivelse/vurdering av forskjellige måter å utforme delegeringsreglementet på i AU/Formannskapsmøtet, som bakgrunn for drøftelse og tilbakemeldinger.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser

Konsekvenser for vedtatte målsettinger

Saksframlegg

Saksbehandler
Steinar Larsen

Dato
10.06.2018

Arkivreferanse
2018/6221-1

Saksgang		
Saknummer	Utvalg	Møtedato
10/18	Arbeidsutvalg Orkland	14.06.2018
	Fellesnemnd Orkland	

Kultur og kommunikasjonsplan

Vedlegg

1 Kultur og kommunikasjonsplan - utkast

Prosjektleders innstilling

Fellesnemnda vedtar plan for kultur og kommunikasjon. Planen skal være et dynamisk verktøy i sammenslåingsprosessen, og planen skal oppdateres fortløpende.

Bakgrunn for saken

Agdenes, Meldal, Orkdal og deler av Snillfjord kommune skal fra 1.1.2020 bli Orkland kommune. Arbeidet med sammenslåingen er godt i gang og har så langt vært preget av en ryddig prosess preget av konsensus og stor grad av involvering av ansatte i de fire kommunene. I tiden fram mot sammenslåing vil behovet for informasjon og kommunikasjon med ansatte, egne innbyggere og storsamfunnet øke. Derfor er det viktig med et koordinert og gjennomtenkt arbeid på feltet.

Vurdering

Plan for kultur og kommunikasjon skal være dynamisk dokument, og vil oppdateres fortløpende. Selv om den skal være dynamisk er det imidlertid viktig å ha en struktur og grunnleggende enighet om hvordan kommunikasjonsarbeidet skal gjennomføres fra sommeren 2018 til etableringen av den nye kommunen 1.1.2020. Forslag til planen ligger vedlagt.

Sammen
bygger vi nye
Orkland
kommune

Innledning

Agdenes, Meldal, Orkdal og deler av Snillfjord kommune skal fra 1.1.2020 bli Orkland kommune. Arbeidet med sammenslåingen er godt i gang og har så langt vært preget av en ryddig prosess preget av konsensus og stor grad av involvering av ansatte i de fire kommunene. I tiden fram mot sammenslåing vil behovet for informasjon og kommunikasjon med ansatte, egne innbyggere og storsamfunnet øke. Derfor er det viktig med et koordinert og gjennomtenkt arbeid på feltet.

Denne planen er tenkt å være *dynamisk* og vil oppdateres fortløpende. Selv om den skal være dynamisk er det imidlertid viktig å ha en struktur og grunnleggende enighet om hvordan kommunikasjonsarbeidet skal gjennomføres fra sommeren 2018 til etableringen av den nye kommunen 1.1.2020.

1 Innholdsfortegnelse

1	Innholdsfortegnelse.....	3
1	Innledning.....	4
1.1	Avgrensing.....	4
2	Målsettinger.....	4
3	Prinsipper.....	4
4	Budskap.....	6
4.1	Interne.....	6
4.2	Eksterne.....	7
4.3	Målgruppens behov.....	8
5	Virkemidler.....	9
6	Tiltaksplan.....	10
7	Ansvar.....	20
7.1	Parallele kommunikasjonstiltak for den nye kommunen.....	20
8	Fotnoter/referanser.....	21

1 Innledning

Mange blir berørt av en kommunesammenslåing. Behovet for informasjon og dialog er stort, både blant ansatte, innbyggere og folkevalgte i de fire kommunene. I følge Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser erfaringer fra tidligere sammenslåinger at «kommunen ikke må undervurdere betydningen av informasjon om sammenslåingsprosessen. (...) Derfor bør kommunen prioritere et løpende informasjons- og kommunikasjonsarbeid».

Dette ønsker Orkland kommune å ta på alvor og i mars 2017 utarbeidet Rådmannskollegiet et dokument kalt Kommunikasjon for Orkland som omhandler betydningen av informasjon, målgruppebeskrivelse og aktuelle kommunikasjonskanaler.

1.1 Avgrensning

Denne kommunikasjonsplanen er en *tiltaksorientert* plan for et felles, samkjørt kommunikasjonsarbeid fra og med våren 2018 og fram til kommunesammenslåingen 1.1.2020. Planen tar utelukkende for seg kommunikasjonsbehovet knyttet til selve prosessen frem til sammenslåing. Problemstillinger og forberedelser knyttet til kommunikasjonsarbeidet i den nyetablerte kommunen er ikke tema i dette dokumentet.

2 Målsettinger

- ❖ Kommunikasjonen skal sørge for at innbyggere, ansatte og folkevalgte til enhver tid holdes orientert om:

Målsettinger, prosesser og resultater

- ❖ Godt kommunikasjonsarbeid bidrar til å skape **oppslutning og tillit** til prosessen og den nye kommunen
- ❖ Kommunikasjonsarbeidet skal bidra til å skape **entusiasme** og på sikt en **felles identitet og kultur** på tvers av kommunegrensene

3 Prinsipper

Intensjonsavtalen inngått 31.10.2016 mellom de fire kommunene beskriver felles utfordringer (punkt 2) Blant annet:

«Proessen frem mot etableringen av ny kommune skal være preget av positive holdninger, åpenhet og raushet. Det skal legges til rette for aktiv involvering av innbyggerne.»

Disse målsettingene mener vi best kan oppnås dersom all kommunikasjon er:

❖ **Åpen**

Åpenhet og innsyn styrker innbyggernes og ansattes tillit. I følge Kommunal- og moderniseringsdepartementet er det de kommunene som har størst åpenhet og mulighet for innsyn som også har de mest tilfredse innbyggerne.

Åpenhet handler både om beslutningers innhold og om begrunnelsene som ligger til grunn for at de har blitt tatt.

❖ **Samkjørt**

Selv om kommunene er fire selvstendige enheter ut 2019, er det viktig at alt som kommuniseres sies med én stemme. Første gang et budskap som angår alle fire kommuner formidles, skal det skje gjennom kanaler som er tilgjengelige for alle. Det betyr at vi må ha gode, felles rutiner for når og hva vi kommuniserer.

Ut 2018 vil kommunenes egne kanaler opprettholdes. Det betyr at kommunenes nettsider, intranettsider, Facebooksider og publikasjoner (Agdenesposten, Medalingen, Orkdalingen og Rådhusposten) fortsatt skal publisere saker om sammenslåingen, vinklet på egne innbyggere og ansatte. Fra 2019 vil de papirbaserte publikasjonene opphøre og bli erstattet av kommunikasjon på prosjektnettsiden nyeorkland.no. Informasjon som først og fremst angår ansatte skal **alltid** kommuniseres via interne kanaler før det går ut i media og andre eksterne kanaler.

❖ **Tilgjengelig**

All kommunikasjon skal være tilgjengelig for alle. Det vil si at vi må benytte verktøy og kanaler som når ut bredt og umiddelbart. Ofte bør samme budskap formidles i flere kanaler. Et viktig budskap kan sjelden sies for ofte. Det betyr ikke at all informasjon skal dyttes ukritisk ut til enhver tid. **Det legges større vekt på å sørge for at informasjonen enkelt kan oppsøkes og hentes enn at mye informasjon distribueres til mottagere som ikke nødvendigvis har behov eller ønske om å bli informert.**

I følge Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) skal mest mulig kommunikasjon mellom offentlig sektor og innbyggere skje digitalt. Fra 7.2.2014 er digital kommunikasjon hovedregelen når forvaltningen kommuniserer med andre (Digitalt førstevalg). Samtidig er det viktig at vi fortsatt tar hensyn til mindretallet som fortsatt foretrekker tradisjonelle ikke-digitale formidlingskanaler. Det innebærer bruk av både nettbaserte medier, trykksaker og ikke minst fysisk tilstedeværelse. Vi mener profilen for kommunikasjonen i stor grad bør ha en folkelig presentasjonsform. Det gjelder både form og innhold.

Tilgjengelighet handler også om at informasjonen må gis i et klart og forståelig språk. Det gjelder alle målgrupper – også den stadig voksende andel av innbyggere med utenlandsk opprinnelse.

❖ Fokus på samspill og dialog

Kommunikasjon er utveksling av informasjon og kunnskap. Det betyr at den ikke bare går en vei, men er en dialog mellom avsender og mottaker. I denne sammenheng innebærer det at vi må sikre at alle grupper og interesser blir hørt. Målgruppene skal alltid ha mulighet til å mene, kommentere og få svar på spørsmål underveis. På Orklands Facebookside må det legges opp til at publikum kan komme med spørsmål og få fortløpende svar. Dette kan også være utgangspunkt for å lage redaksjonelle saker på hjemmesiden hvor viktige temaer blir belyst i større omfang.

4 Budskap

I dagens informasjonssamfunn blir vi mennesker utsatt for flere tusen inntrykk og budskap hver dag. Skal vi nå igjennom denne støyveggen, må vi være tydelige og selektive i formidlingen av vårt viktigste budskap. Det må også tas med i betraktningen at kommunal informasjon ikke alltid stiller i høyinteresse-kategorien. Det stiller krav til form og innhold. I tråd med målsettingene for kommunesammenslåingen bør vi fokusere på følgende budskap:

- ❖ Den nye kommunen skal sikre **alle** innbyggere gode **tjenester der de bor**
- ❖ De beste tjenestene får vi ved å hente og **utnytte det beste** fra hver kommune
- ❖ Sammen blir Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord en **ressurssterk og godt rustet** kommune

- ❖ 1.1.2020 etableres **en helt ny kommune**: Orkland kommune

Samtidig er det viktig at kommunikasjonen skal være ærlig og at det skal være takhøyde og rom for uenighet. Det er avgjørende med en åpen prosesser der alle spiller med åpne kort og ikke har skjult agenda.

4.1 Interne

❖ Ansatte

Forventninger om, eller faktiske endringer og gjennomgripende omstillinger, kan lett skape usikkerhet og utrygghet hos ansatte. Det vil derfor være et stort behov for rask, presis og spesifikk informasjon gjennom hele prosessen.

❖ **Folkevalgte**

De folkevalgte i de fire kommunene trenger god informasjon for å gjøre kloke beslutninger i prosessen fram mot etableringen av den nye kommunen. Utsendelse av møtereferater og tilgang på den samme informasjon som ansatte og innbyggere vil sørge for dette.

4.2 Eksterne

❖ **Innbyggere**

Som for ansatte, vil endringene for innbyggere merkes i ulik grad. Behovet for informasjon er uansett stort. Det er like viktig å kommunisere at ting blir som de har vært, som å kommunisere endring. Det er også viktig å bevisstgjøre innbyggerne på at de skal bli borgere i en nyetablert kommune – det er ikke tre små kommuner som skal bli en del av en større.

❖ **Regionale og nasjonale myndigheter, organisasjoner**

Fylkeskommunen og fylkesmannen samt politikere på regionalt og nasjonalt nivå vil følge prosessen i Orkland kommune. Det er viktig at de har tilgang på den informasjonen de trenger.

❖ **Innbyggere, ansatte og folkevalgte i andre kommuner**

Storsamfunnets reelle behov for informasjon og mulighet til kommunikasjon kan ikke sammenlignes med behovene fra ansatte og innbyggere. Om vi imidlertid tenker markedsføring av den nye storkommunen, er det viktig at vi tydelig kommuniserer hvem vi er og hvem vi blir. En markedsføringsstrategi vil inneholde en del elementer som ikke ivaretas av denne planen. Det er imidlertid mulig å bevisst bruke en del elementer i kommunikasjonen i sammenslåingsarbeidet for å framheve de sterke sidene i den nye kommunen.

4.3 Målgruppenes behov

Oversikten nedenfor viser våre antagelser om hva de ulike målgruppene ønsker informasjon/kommunikasjon om. Det er ikke foretatt en analyse som dokumenterer dette, men spørsmålene favner så bredt og er så vidt generelle at de tar høyde for de fleste tenkelige normalbehov.

Målgrupper		BEHOV - Hvilke spørsmål skal besvares?
Interne	Ansatte/ Tillitsvalgte	Hvilke konsekvenser har sammenslåingen for meg og min arbeidsplass? Hvordan blir min nye arbeidshverdag? Hvordan kan jeg påvirke? Hvordan blir de ansattes rettigheter sikret? Hvordan sikres de tillitsvalgte/ansatte medbestemmelse?
	Folkevalgte	Hvilke saker skal opp til politisk behandling og hvilke vedtak gjøres? Konsekvenser for folkevalgte organer
Eksterne	Innbyggere	Hva blir konsekvensene for meg som innbygger? Hvordan blir tjenestene påvirket av sammenslåingen? Hvordan skal lokaldemokratiet ivaretas? Hvordan kan jeg påvirke den videre prosessen? Hvor kan jeg henvende meg for å få svar på spørsmål? Jeg vil gjerne bli bedre kjent med de tre andre kommunene – hva bør jeg gjøre?
	Regionale og nasjonale myndigheter	Oppdatert, generell informasjon om prosessen
	Innbyggere, ansatte og folkevalgte i andre kommuner	Oppdatert, generell informasjon om prosessen

5 Virkemidler

❖ **WEB-portaler/hjemmesider**

Begrunnelse: Ingen andre kanaler kan måle seg med nettets tilgjengelighet. Gjennom formidling på nett sørger vi for at alle som ønsker kan få tilgang på det de trenger til enhver tid, fra hvor som helst. En oppdatert nettside med faktainformasjon og relevant redaksjonelt innhold der aktuelle problemstillinger og tema belyses ved å involvere ansatte og brukere (innbyggere) vil kunne fungere godt. Det må tydelig kommuniseres gjennom lokalavisa at vår nettside blir vår hovedkanal for kommunikasjon og informasjon. Saker som legges ut på hjemmesida «teases» også på sosiale media.

❖ **Sosiale medier**

Begrunnelse: Sosiale medier har to vesentlige kvaliteter: De gir rask informasjonsspredning og de åpner for dialog med brukerne. Ulike kanaler har hver sine styrker og begrensninger. Hvilke man velger å benytte, handler om valg av målgrupper og egen kapasitet. Ser man på antall følgere og spredning, stiller Facebook i en klasse for seg med flest antall daglige brukere. Andre aktuelle kanaler kan være: Instagram, Youtube, Twitter og Snapchat.

❖ **Fysiske utsendelser - nyhetsbrev**

Begrunnelse: Gjennom aktivt å sende ut informasjon til spesifikke målgrupper, enten elektronisk eller fysisk, kan vi være målrettet i vår kommunikasjon. Denne formen for kommunikasjon er mer pågående og kan derfor få mer oppmerksomhet. Den vil i de fleste tilfeller også være mer ressurskrevende.

❖ **Redaksjonell omtale**

Sør-Trøndelag/Meldal.no/Adresseavisen/NRK Trøndelag vil være aktuelle kanaler for kommunikasjon. Her kan vi jobbe bevisst med å framskaffe gode saker som vi tipser de ulike kanalene med. Et aktivt samarbeid med Sør-Trøndelag er viktig da det er den avisa med bredest dekning i nedslagsfeltet. Det er allerede etablert kontakt og signalisert interesse fra avisa for å være en aktiv medspiller i prosessen med å bygge identitet og kultur.

❖ **Arrangementer**

Den mest proaktive og direkte formen for kommunikasjon vi kan bedrive er å invitere ansatte eller innbyggere til egne arrangement eller samlinger. Arrangementer i stor skala er ressurskrevende men kan ha en viktig signaleffekt om at vi vil møte folk – og at vi dermed tar formidlingsansvaret og målgruppene på alvor.

❖ **Andre tiltak**

Er man kreativ og tenker «stort» eller «alternativt» er det mye som kan gjøres for å skape oppmerksomhet rundt kommunesammenslåingen.

6 Tiltaksplan

WEB-portaler	1. Felles nettportal: www.nyeorkland.no	<p>Ansatte</p> <p>Folkevalgte</p> <p>Innbyggere</p> <p>Regionale og nasjonale myndigheter</p> <p>Andre kommuner</p>	<p>For å sikre at informasjonen som deles er entydig og samkjørt, er det etablert en egen portal for etableringen av Orkland kommune.</p> <p>Dette vil også være ressursbesparende for de som jobber med å spre informasjon om sammenslåingen.</p> <p>Ved å benytte en felles portal viser vi at de fire kommunene står sammen i prosessen.</p> <p>Tiltaket anbefales også av Kommunal og moderniseringsdepartementet.</p>	Løpende frem til 1.1.2020	<p>Steinar Larsen (redaksjonelt stoff)</p> <p>Olav Dombu (faktastoff)</p>	<p>Det er laget en egen portal for etableringen av den nye kommunen. Dette vil være hovedkilden til all informasjon om sammenslåingen, både internt og eksternt.</p> <p>Siden bygges opp slik at målgruppene enkelt kan finne faktainformasjonen de søker.</p> <p>De vil også finne redaksjonelle saker knyttet til relevante tema.</p> <p>Portalen skal være oppdatert til enhver tid.</p> <p>Å legge informasjon til ansatte på internett, uten pålogging, handler om optimal tilgjengelighet samtidig som vi demonstrerer full åpenhet.</p>
	2. Kommunenes egne nettportaler	Kommunens egne innbyggere		Løpende frem til 1.1.2020	Hver enkelt kommune	<p>De etablerte kommuneportalene vil bestå fram til sammenslåingen.</p> <p>Det vil være begrenset informasjon om</p>

						<p>sammenslåingen på disse sidene, men de kan benyttes til å formidle informasjon som kun er av betydning for innbyggerne i denne kommunen.</p> <p>Viktig med tydelig lenke til felles nettportal.</p>
	2. Kommunenes egne Facebook-sider	<p>Ansatte</p> <p>Folkevalgte</p> <p>Innbyggere</p>	<p>Tre av kommunene har etablert egne sider på Facebook.</p> <p>Følgere 29.05.2018: Meldal 1.615 følgere Orkdal 2.871 følgere Agdenes: 449 følgere</p> <p>Meldinger som legges ut på en av disse sidene blir ikke automatisk spredt til alle følgere, men potensialet er mye større – både til å nå følgerne og langt flere enn disse.</p> <p>Man kan påvirke spredningseffekten gjennom målrettet annonsering.</p> <p>Enhver Facebookbruker kan dessuten når som gå inn på siden, som er åpen for alle, og finne informasjon.</p>	Løpende	Kommunene	<p>De tre kommunene har i utgangspunkt sine egne Facebooksider. Følgere av disse sidene er nok i en viss grad overlappende.</p> <p>Så lenge alle kommunene har hver sine Facebookprofiler, er det viktig at saker som gjelder kommunesammenslåingen, deles på alle sider, og at spørsmål fra innbyggerne følges opp der de måtte komme.</p> <p>Aktuelle saker vil typisk være milepæler som nås og beslutninger som har betydning for innbyggerne. Innbyggerne kan også gi tilbakemelding, stille spørsmål, kommentere osv.</p>

						Facebook vil aktivt kunne brukes for å «tease» saker som publiseres på prosjektnettsiden.
	3. Facebook-side: «Orkland kommune»	Ansatte Folkevalgte Innbyggere	Etablert 2017 for å spre kunnskap, skape entusiasme og bygge felles identitet. Siden utgjør en viktig del av kommunikasjonsarbeidet.	Løpende	Ledergruppen og prosjektadministrasjon.	Vi inviterer innbyggerne til å legge ut bilder og beskrivelser av steder, historiske personer, informasjon om arrangementer og andre ting som innbyggerne i den nye kommunen bør kjenne til. Benyttes som «teaser»-kanal for nettsiden.
	4. Instagram - konkurranser med forskjellige tema	Ansatte Folkevalgte Innbyggere	2,2 millioner over 18 år har profil. Inkluderes alle under 18, så ligger tallet en del høyere. Drøyt halvparten bruker Insta daglig, og de som har hatt Insta lengst bruker den mest. Insta vokser fortsatt, selv om vi har sett visse utflatingstendenser blant unge. Gjennom å bruke Instagram vil vi nå mange, særlig yngre innbyggere. Bidrar til å skape entusiasme og bygge felles identitet.			Vi inviterer til konkurranser om å legge ut bilder fra de fire kommunene med forskjellige temaer. F.eks. «Rare trær», «mitt vakreste turområde», «her smaker kaffen best», «dansegleder», «kjente fjes», «bakst og kaker fra Agdenes, Meldal, Orkdal og Snillfjord» osv.
	5. Egen YouTube-kanal	Ansatte Folkevalgte	Det er opprettet 1,7 millioner norske Youtube-profiler over 18 år. Tar vi med alle under 18 år, er			Korte intervjuer, opptak fra arrangementer, stemningsvideoer etc. legges

		Innbyggere	<p>antallet ca 2 millioner. Antallet brukere er langt høyere, nærmere 3,8 millioner.</p> <p>Ingenting er mer populært på nett enn levende bilder og YouTube er verdens største videoplattform.</p> <p>Videoproduksjon er imidlertid ressurskrevende og kommunal informasjon genererer erfaringsvis liten trafikk på YouTube.</p> <p>Det kan likevel være hensiktsmessig å lage enkle snutter som kan legges inn på en egen Youtube-kanal og brukes på Facebook. På den måten får vi samlet alle videoer på ett sted.</p>			ut og benyttes på Facebook.
Utsendelser	1. Nyhetsbrev	Ansatte	<p>Det legges opp til egne nyhetsbrev til ansatte for å nå ut til grupper som i liten grad er på nett i arbeidstiden, som f.eks omsorgspersonell, teknisk drift og renhold.</p> <p>Nyhetsbrevet gir mulighet til å fremheve saker så de blir mer synlige.</p>		Prosjektleder/Kommunalsjefene	<p>Nyhetsbrevet lages både som PDF og trykksak. PDF-versjon sendes på mail til ansatt, legges ut på portalen og deles fysisk ut.</p> <p>Den trykte utgaven av nyhetsbrevet distribueres til ansattgrupper som ikke har god tilgang til PC.</p>

			Nyhetsbrevet er samtidig prosjektleders fremste direktekanal til ansatte.			Lages som oftest i etterkant av møtene i fellesnemnda.
2. Mail	Folkevalgte	Mail er veletablert og de fleste har det, både privat og på jobb. E-poster har imidlertid en tendens til å drukne og er ikke en prioritert kanal for å formidle informasjon om kommunesammenslåingen. Unntaket er utsendelse av innkallinger og referater til folkevalgte.	Før og etter møter			Møtereferater og nyhetsbrev
3. Agdenesposten	Innbyggere i Agdenes	Veletablert infokanal ut til alle innbyggerne i Agdenes. En god mulighet til å nå ut med informasjon om sammenslåingen til innbyggere.	2018	Redaksjon i Agdenes		Fulldistribuert informasjonsblad til alle husstander i Agdenes. Etablerer egen spalte om kommunesammenslåingen.
4. Medalingen	Innbyggere i Meldal	Veletablert infokanal ut til alle innbyggerne i Meldal. En god mulighet til å nå ut med informasjon om sammenslåingen til innbyggere.	2018	Redaksjon i Meldal		Fulldistribuert informasjonsblad til alle husstander i Meldal. Etablerer egen spalte om kommunesammenslåingen. Utgis i samarbeid med Meldal menighetsblad.
5. Orkdalingen	Innbyggere i Orkdal	Veletablert infokanal ut til alle innbyggerne i Orkdal. En god mulighet til å nå ut med informasjon om sammenslåingen til innbyggere.	2018	Redaksjon i Orkdal		Fulldistribuert informasjonsblad til alle husstander i Orkdal. Etablerer egen spalte om kommunesammenslåingen.
6. Rådhusposten	Innbyggere i Snillfjord	Veletablert infokanal ut til alle innbyggerne i Snillfjord. En god	2018	Redaksjon i Snillfjord		Fulldistribuert informasjonsblad til alle

			mulighet til å nå ut med informasjon om sammenslåingen til innbyggere.			husstander i Snillfjord. Etablerer egen spalte om kommunesammenslåingen.
	7. Pressemeldinger	Innbyggere	<p>Lokal og regionale medier som omtaler etableringen av Orkland kommune er: Avisa Sør-Trøndelag Meldal.no Adresseavisen NRK Trøndelag</p> <p>Lokalavisa følger prosessen relativt tett og har så langt omtalt de fleste viktige beslutninger som er tatt i fellesnemnda. De andre er mindre til stede i møter, men omtaler også prosessen fra tid til annen.</p> <p>Pressemeldinger har ikke vært et prioritert område så langt, men kan i større grad benyttes for å sikre at informasjon om prosessen når ut til media.</p> <p>Pressemeldinger bør også sendes ut nasjonalt ved større milepæler som kan være av interesse utenfor regionen.</p>		Steinar Larsen	<p>Vi gjennomgår systematisk sakene som skal opp i fellesnemnda og sender ut pressemeldinger om de viktigste sakene i forkant av møtene. På den måten får vi bevisstgjort media på de sakene som skal opp til behandling.</p> <p>Derneft lager vi pressemeldinger i etterkant av møtene om viktige beslutninger som er tatt.</p>
	8. Informasjonsbrosjyre	Innbyggere			Kan være aktuelt høsten 2019	Det lages en brosjyre som med kortfattet og lett forståelig tekst forteller

						innbyggerne hvordan den nye kommunen vil se ut. Har hovedvekt på hva som vil være nytt for innbyggerne.
Betalt markedsføring/	1. Annonsering	Innbyggere	<p>Viktige opplysninger som det er avgjørende at alle innbyggere får med seg kan med fordel annonseres som en supplerende kanal til våre egne. Det vil f.eks være ved større arrangementer som folkemøter eller lignende.</p> <p>Annonsering kan også brukes for å skape positivt oppmerksomhet rundt prosessen. Annonsering (nettkampanje i lokalavis ved lansering av nettsiden - <i>Her finner du alt om kommunesammenslåingen</i>)</p>			Økt oppmerksomhet og bevisstgjøring blant innbyggerne
Lokalavis	2. Redaksjonell omtale	Innbyggere	Et aktivt samarbeid med Sør-Trøndelag er viktig da det er den avisa med bredest dekning i nedslagsfeltet. Det er allerede etablert kontakt og signalisert interesse fra avisa for å være en aktiv medspiller i prosessen med å bygge identitet og kultur.			
	2. Markedsmateriell	Innbyggere Ansatte	Rollup-bannere, beachflagg, T-skjorterr, give aways etc. med logo/budskap bidrar til å			Det produseres beachflagg og rollups som plasseres strategisk i kommunens

			bevisstgjøre, synliggjøre og bygge merkevare for nye Orkland kommune			egne lokaler og andre steder i lokalsamfunnet. I tillegg benyttes de til arrangementer som messer, konferanser etc.
Arrangementer/samlinger	1. Bli-kjent-samlinger (sektorvise)	Ansatte	Gjennom disse møtene spres viktig kunnskap om parallelle virksomheter, og ansatte som snart er kolleger, blir bedre kjent.			«Studieturer» hos hverandre? Bli kjent med hverandre og hverandres måter å jobbe på.
	2. Godfot-samlinger på kommune/ seksjons- og avdelingsnivå	Ansatte	Sørge for at informasjon når helt fram til alle ledd, fram til der endringene faktisk vil finne sted.		Ledergruppe, avdelings- og seksjonsledere	Mange beslutninger har større konsekvenser for enkelte grupper enn for andre. Det er avgjørende at disse blir fulgt opp lokalt i de virksomheter som faktisk blir berørt. Det vil derfor være behov for møter som kan være alt fra allmøter for alle i kommunen til samlinger med ansatte som jobber i en enkelt avdeling.
	3. Bli-kjentsamling hele organisasjoner	Ansatte	Det legges opp en fellessamling/stormønstring for alle ansatte i de fire kommunene. Det viktigste formålet med et slikt arrangement er å bygge lagånd og fellesskap blant ansatte på tvers av kommunegrensene.		Prosjektleder, ledergruppe.	Hva, når og hvor dette skal være må vurderes. En mulighet kan være å arrangere en form for «kommunelekene»
	4. «Bli-kjent i nye Orkland kommune»	Innbyggere	Hensikten er å bli bedre kjent på tvers av kommunegrensene.		Fellesnemnda	Samarbeid med lag og organisasjoner

	Turer i de fire kommunene		Tiltaket defineres kanskje ikke som kommunikasjonstiltak, men utgjør like fullt en viktig del av vår totalkommunikasjon ut mot innbyggerne.			
	5. Folkemøte/ informasjonsmøter	Innbyggere	Hensikten er å spre kunnskap, skape entusiasme og bygge omdømme. En «gammeldags» men fortsatt populært måte for å formidle og ha dialog med innbyggerne. Det var gode erfaringene fra folkemøtene i forkant av vedtakene om sammenslåing i alle fire kommuner.			Når ting begynner å falle på plass vil det være på tide med en skikkelig markering for innbyggerne.
	6. Orkland som næringskommune	Næringslivet	Hvilket kommunalt næringsapparat ønsker næringslivet i Orkland kommune?	Mars 2018		Innspill til ny næringsstrategi
Andre mulige tiltak	1. Nedtellingsur	Innbyggere Ansatte	Et synlig og symbolsk tiltak som minner alle om at tidspunktet for sammenslåing nærmer seg Gjøres for å skape oppmerksomhet og minner alle om vi teller ned til noe som er stort, viktig og felles.	Igangsatt		Nedteiling på nettsiden
	2. Endringsagenter	Ansatte	Personlige, positive møter kan bidra til gode prosesser i en organisasjon. I en organisasjon med mange ansatte er det imidlertid umulig for en			

			<p>prosjektleder å reise rundt til alle virksomheter for å møte og snakke om sammenslåingen.</p> <p>Men dersom vi rekrutterte og lærte opp en gruppe ansatte som brenner for og kan informere om og framsnakke sammenslåingen ute i alle virksomhetene, ville vi sørget for at vi ikke bare skriver om prosessen på nett og på trykk, men at ansatte faktisk får et menneskelig og personlig møte med den.</p>			
	<p>3. Videokonkurranse – hva er best med stedet jeg bor?</p>	Ungdomsskole elever		Igangsatt. Frist 15.august 2018	Heraldikk- gruppe	En vinner fra hver kommune premieres. Filmene brukes som inspirasjon for tegnekonkurranse
	<p>4. Tegnekonkurranse – Kommunevåpen</p>	Barnehage/ skoler			Heraldikk- gruppe	Lages vandreutstilling av et utvalg av bidragene
	<p>5. «Orkland-benken» – deltakelse på lokale arrangement for å profilere og kommunisere med innbyggerne. I sammenslåings-</p>	Innbyggere			Prosjekt-gruppe	Benk med postkasse og blomsterkasse bestilles fra Rosenvik

	kommunene. I tillegg benyttes benken som intervjuarena. "Folk flest-intervjuer" fra de fire kommunene					

7 Ansvar

Det er arbeidsgiver, og i dette tilfelle prosjektleder som har det øverste ansvaret for kommunikasjonsarbeidet i sammenslåingsprosessen. Til å bistå prosjektleder med kommunikasjonsfaglig rådgiving samt gjennomføring av kommunikasjonsiltak, er det ansatt kommunikasjonsrådgiver i 50% og prosjektmedarbeider i 40 %.

Kommunikasjon i store organisasjoner er alltid et samspill mellom mange aktører. Da er det svært viktig at kommunikatørene har gode rutiner på kommunikasjonen seg imellom.

Når det gjelder internkommunikasjon, er kommunikatørene helt avhengig av et godt samspill med lederskapet og andre ansatte i de fire kommunene. Kommunikatørene vil ikke ha kapasitet til å skaffe seg innsikt i, eller informere om alle beslutninger som tas i alle virksomheter. Det ligger derfor et stort ansvar hos alle ledere i de fire kommunene til å formidle informasjon om kommunesammenslåingen ut og ned i organisasjonen. Ledere har også et ansvar for å bringe informasjon tilbake til kommunikatørene, slik at disse kan sørge for å gjøre beslutninger og konsekvensene av disse via tilgjengelige kanaler.

I kommunikasjonsarbeidet rettet mot både ansatte og innbyggerne, er kommunikatørene avhengig av et godt samspill med fellesnemnda og komiteene som er nedsatt av denne.

7.1 Parallele kommunikasjonsiltak for den nye kommunen

Det er viktig å huske på at det parallelt med disse oppgavene skal gjennomføres omfattende prosesser på kommunikasjonssiden, som forberedelser til nyetableringen 1.1.2020. Særlig vil utarbeidelse av en nettportal som inkluderer alle tjenester i den nye kommunen være et omfattende arbeid.

Det må også tas stilling til hva som gjøres med kommunens grafiske profil.

8 Fotnoter/referanser

Stortingets mål for kommunereformen er blant annet å styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver. Videre skal innbyggerne sikres gode og likeverdige tjenester, og kommunene skal være bærekraftige og økonomisk robuste. Kommunene skal ha et helhetlig og samordnet samfunnsutviklingsperspektiv.

Referanser/dokumenter

- ❖ Intensjonsavtalen
- ❖ Felles utredning kommunestruktur
- ❖ Prosjektplan (overordnet)
- ❖ Kommunikasjon for Orkland

Orkdal/Meldal 08.06.2018

Steinar Larsen/Olav Dombu

Saksframlegg

Saksbehandler
Gro Magnhild Brønstad

Dato
10.06.2018

Arkivreferanse
2018/6222-1

Saksgang		
Saknummer	Utvalg	Møtedato
11/18	Arbeidsutvalg Orkland	14.06.2018
	Fellesnemnd Orkland	

Digitaliseringsstrategi oppvekst Orkland

Vedlegg

- 1 Digitaliseringsstrategi oppvekst - framdriftsplan
- 2 Digitaliseringsstrategi oppvekst Orkland 2018-2022

Prosjektleders innstilling

Fellesnemnda synes at strategien gir et godt utgangspunkt for et felles arbeid med digitalisering innen oppvekstområdet i Orkland kommune. Strategien må samordnes med en helhetlig strategi for digitalisering i Orkland.

Fellesnemnda ber om at disse tiltakene prioriteres:

- Gjennomføre Ståstedsanalysen for skole våren 2018
- Kartlegge skolenes digitale modenhet i løpet av våren 2018
- Utarbeide felles rutiner knyttet til innkjøp av lisenser og pedagogisk programvare
- Utarbeide en plan for investeringer innen teknologi og infrastruktur for barnehagene og skolene i Orkland, slik at digitale verktøy kan bli en integrert del av opplæringa
- Anskaffe felles administrativ og pedagogisk programvare for barnehager og skoler i Orkland

Bakgrunn for saken

Fellesnemnda vedtok i sak 11/18 at det skulle utarbeides en digitaliseringsstrategi for oppvekstsektoren i Orkland.

Vurdering

Saksbehandlers vurdering:

Intensjonsavtalen sier følgende om digitalisering i Orkland:

- Kommunen skal være en foregangskommune for IKT for å sikre effektivitet i tjenesteproduksjon og gi gode informasjons- og kommunikasjonsløsninger
- Engangstilskuddet skal prioriteres opp mot framtidens rettigheter og enhetlige IKT-løsninger

Det er også uttalt at Orkland skal bli en heldigital kommune

Intensjonsavtalen sier bl.a. dette om barnehager og skoler:

- Enhetene skal ha ressurser, kompetanse og lokaler som gir et best mulig tilbud for barna

- I den nye kommunen skal skolene være inkluderende fellesskap hvor alle elevene får brukt evnene sine. Skolene skal ha ressurser, kompetanse og lokaler som gjør dette mulig.

I det administrative arbeidet med sammenslåingsprosessen for Orkland, ble det tidlig opprettet en faggruppe for digitalisering i oppvekstsektoren. I denne forbindelsen ble oppvekst definert som barnehage, grunnskole, voksenopplæring og PPT.

Saksbehandler ser det som hensiktsmessig å få vedtatt en strategi som sier noe om hvilket ambisjonsnivå den nye kommunen skal ha for digitalisering i barnehager, skoler og voksenopplæring. Utviklinga på området går svært raskt, og det vil være fornuftig at de fire kommunenes valg og prioriteringer også før 2020, er en del av en strategi for Orkland. Fram til en felles strategi er på plass, er det vanskelig for de nåværende kommunene å gjøre valg innen digitalisering. Dette gjelder både med tanke på utstyr, digitale læremidler, programvare og kompetanse. Det medfører at kommunene nå står i fare for å bli hengende etter i utviklinga. Prosjektleder ser derfor behov for å få noen avklaringer på dette området før budsjettprosessen for 2019 starter opp. De fire kommunene har i dag ulike IT-system og program på svært mange områder i oppvekstsektoren. Det medfører at vi må ut med en offentlig anskaffelse høsten 2018. Også i arbeidet med den, vil det være behov for å ha noen politiske signal på ambisjonsnivået.

Så langt er det ikke utarbeidet en overordnet digitaliseringsstrategi for Orkland. Når den kommer på plass, vil det trolig være behov for å revidere digitaliseringsstrategien for oppvekstsektoren for å sikre god sammenheng mellom planene.

Forslag til digitaliseringsstrategi bygger i stor grad på Kunnskapsdepartementets *Framtid, fornyelse og digitalisering. Digitaliseringsstrategi for grunnskoleopplæringen 2017 – 2021*.

Den framlagte strategien skal bidra til at oppvekstsektoren i Orkland kommune blir oppdatert og framtidssretta, og at vi jobber i tråd med de nasjonale føringene og intensjonsavtalen for Orkland. Det ligger mange muligheter i bruk av digitale verktøy i barnehage, skole og voksenopplæring, både for barn, elever, foreldre, ansatte og ledelse, men det er nødvendig at utviklinga målrettes og ledes. Hvis ikke står vi i fare for at arbeid med digitalisering blir fragmentert og tilfeldig.

I forbindelse med budsjettarbeid må det tas stilling til hvordan midler til infrastruktur, innkjøp og kompetanseheving skal fordeles. Skal alt legges i ramma til den enkelte enhet, eller skal noe legges på et fellesområde? Her vil det være flere mulige modeller. Gjennomføring av tiltaksplan som er skissert i planen, må uansett avgjøres av konkrete vurderinger i budsjett og handlingsplaner fra år til år.

Det overordna målet knytta til strategien er at IKT skal være en integrert del av barn og elevers læring, bidra til mer relevant kompetanse og gi best mulig læringsbytte. Dette skal gi barn og elever digitale ferdigheter som gjør de i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse.

Videre skal strategien være en orientering til politikere og befolkning om digitalisering i oppvekstsektoren i Orkland og et styringsdokument for ansatte.

Strategien skal først og fremst si noe om de overordna måla knytta til læring, heller enn å beskrive tekniske løsninger, plan for kompetansehevinger og økonomiske disponeringer. Første steg i oppfølgingen av strategien vil være å gjennomføre en anskaffelse av administrative og pedagogiske system, utarbeide en plan for investeringer samt foreta konkrete teknologivalg innen områdene digitalt utstyr/verktøy og infrastruktur og utarbeide en kompetanseplan for ansatte og ledere på bakgrunn av kartlegginger gjennomført våren 2018. Dette arbeidet skal ta utgangspunkt i føringene som er gitt i denne strategien. Kommunestyrene i hver enkelt kommune vil høsten 2018 få lagt fram handlingsplaner som synliggjør disse disponeringene. Deretter vil handlingsplan bli felles for Orkland.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser

Konsekvenser for vedtatte målsettinger

Mulig tiltaksplan digitalisering i oppvekstsektoren i Orkland

	Vår 2018	Høst 2018	Vår 2019	Høst 2019	Vår 2020	Høst 2020	Vår 2021	Høst 2021
Kartlegge skolens digitale modenhet								
Gjennomføre Ståstedsanalysen (Udir)								
Utarbeide plan for digital kompetanseutvikling som omfatter både etter og videreutdanning								
Vurdere å Innføre IKT-plan.no for alle barnehager og grunnskoler i Orkland								
Utarbeide rutiner knyttet til innkjøp av lisenser og pedagogisk programvare								
Utarbeide en plan for investeringer innen teknologi og infrastruktur for barnehagene og skolene i Orkland, slik at digitale verktøy kan bli en integrert del av opplæringa								
Anskaffe administrativ og pedagogisk programvare for barnehager og skoler i Orkland								
Avsette ressurser til å støtte og veilede barnehager og skoler i arbeidet med digitalisering								
Integrere arbeidet med digitalisering i lokalt arbeid med Rammeplan, læreplanverket og fagfornyelsen								
Bygge videre på arbeidsplassbasert kompetanseutvikling for å heve oppvekstsektorens profesjonsfaglige digitale kompetanse								
Målsetting om verktøytetthet på skolene 1:1								
Beslutte verktøytetthet per barnegruppe og per barnehage								
Øke andel skoler som tilbyr valgfaget Programmering								

Tiltaksplanen, som er vist over, for gjennomføring av de forskjellige aktiviteter beskrevet i denne strategien er tentativ. Hvorvidt denne planen kan følges vil avgjøres av konkrete vurderinger i budsjett og handlingsplaner fra år til år

DIGITALISERINGS- STRATEGI

For oppvekstsektoren i
Orkland kommune
2018-2022

Innhold

Forord	3
Utfordringer og muligheter	3
Hovedmål og målbilder	4
Hovedmål	4
Målbilder	4
Barnets perspektiv	5
Elevens perspektiv	5
Barnehageansattes perspektiv	5
Lærerens perspektiv	5
Ledelsens perspektiv	6
Skole- og barnehageeiers perspektiv	6
Barnets lek og læring	6
Elevenes læring	7
Voksnes læring	7
Digitale ferdigheter og teknologi i opplæringa	8
Digitale læremiddel	8
Kompetanse	8
Infrastruktur	9
Kostnader	10
Tiltak	11

Forord

Denne strategien skal bidra til at oppvekstsektoren i Orkland kommune er oppdatert og framtidretta, og at opplæringa er i tråd med nasjonale føringer lagt Meld. St. 27 (2015–2016) «Digital agenda for Norge — IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet», Kunnskapsdepartementets digitaliseringsstrategi for grunnskoleopplæringa «Framtid, fornyelse og digitalisering» og Rammeplan for barnehager.

Hovedmålene for strategien er at barn, elever og voksne skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse, samt at IKT utnyttes godt i organiseringa og gjennomføringa av opplæringa for å øke elevenes læringsutbytte og barnas kreativitet og kompetanse. Det er hensynet til barn og elevers behov for læring som må drive fram digitaliseringa.

Strategien skal peke på utfordringer, formidle hovedmål og skissere overordna tiltak. Strategien er gyldig for en fireårsperiode, men vi vil tro det vil være behov for å arbeide med målsettinger fra strategien utover dette.

Strategien skal fungere som et styringsdokument for ansatte og en orientering til politikere om digitalisering i barnehager og skoler i Orkland. Digitaliseringsstrategien skal, som nevnt, først og fremst si noe om de overordna målene, heller enn å beskrive tekniske løsninger, plan for kompetanseheving og økonomiske prioriteringer. Konkrete økonomiske disponeringer og plan for kompetanseheving vil bli synliggjort i en handlingsplan som årlig blir lagt fram for til politisk behandling.

Digitaliseringa blir stadig mer altomfattende. Målsettingen er at denne strategien skal bidra til at alle skoler og barnehager utnytter digitale hjelpemidler bedre, rustar barn, elever og voksne for framtida, samt utjevner forskjeller mellom de ulike skolene/barnehagene i kommunen. Dette fordrer behov for stadig mer spesialisert og generell IKT-kompetanse i Orkland kommune.

Utfordringer og muligheter

Skal vi lykkes med å håndtere de utfordringene vi nå står overfor må vi ta smarte valg. Orkland kommune mener at det smarteste valget vi kan ta er å satse på kunnskap og kompetanse. Målet må være å utvikle en oppvekstsektor som rustar barn, elever og voksne til å håndtere en verden som forandrer seg raskt. Vi skal sørge for at framtidige arbeidstakere har den kompetansen de trenger i et arbeidsmarked vi ikke vet hvordan ser ut, derfor må vi sørge for at opplæringa vi tilbyr er oppdatert og framtidretta.

I skolen ser vi at digitaliseringa gir utfordringer på flere områder. Når alle elevene har tilgang til internett, gjennom ulike enheter, viser undersøkelser at mange synes det er vanskelig å holde oppmerksomheten på det faglige arbeidet. Med økt bruk av digitale verktøy øker også mulighetene for lagring og spredning av elevdata. Å ivareta informasjonssikkerhet og personvern blir en stadig viktigere oppgave for kommunen. Digital mobbing er en vedvarende utfordring i elevgruppa. Det er flere momenter som gjør at digital mobbing er annerledes enn tradisjonell mobbing, noe det også er nødvendig med kunnskap om og kompetanse til å håndtere. Innenfor enkelte områder finnes forskning som tyder på at IKT i noen tilfeller kan ha negativ effekt på elevenes læring. God implementering og bruk av IKT i opplæringa kommer dermed ikke av seg selv.

Men bruk av digital verktøy kan gi bedre læring i fag. Nyere forskning peker på hvordan IKT i opplæringa kan gi merverdi for elevenes læring. Forskning viser at IKT gir størst effekt på læringsutbyttet gjennom en helhetlig satsning, der IKT er implementert som en planlagt og integrert del av læringsmiljøet. Det fordrer at skolene har klare mål, undervisningsopplegg og tilgang på digitale læremidler og utstyr. Lærerne må ha oppdatert kompetanse og gis muligheter for å videreutvikle sin kompetanse. Skoleeier må gi støtte i form av tekniske ressurser, både til administrasjon og organisering av læringsarbeidet. For noen elever er det mye som tyder på at økt digitalisering gir økt motivasjon for læring.

Første steg i oppfølgingen av strategien vil være å gjennomføre en utredning av hvilke konkrete løsninger vi fremover skal legge til rette for. Utredningen skal ta utgangspunkt i føringene som er gitt i denne strategien. Utredningen skal føre frem til forslag om konkret teknologivalg innen områdene infrastruktur, digitalt utstyr/verktøy, samt en kompetanseplan.

Hovedmål og målbilder

Barnehage:

- Barna skal, gjennom lek, kreativitet og læring, få digitale erfaringer som gir de en begynnende forståelse av det digitale samfunnet.

Skole:

- Elevene skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse
- IKT skal utnyttes godt i organiseringa og gjennomføringa av opplæringa for å øke elevens læringsutbytte

Voksenopplæring:

- Deltakerne på voksenopplæring skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse
- IKT skal utnyttes godt i organiseringa og gjennomføringa av opplæringa for å øke deltakernes læringsutbytte

Hovedmål

Hovedmålene viser Orkland kommunes ambisjoner for opplæringa. Målbildene vil videre skissere en ønsket situasjon, et framtidssbilde, som beskriver hvordan framtidens digitale læringsmiljø skal se ut.

Målbildene skal gi føringer for tiltak og prioriteringer, og er sett ut i fra barnas, elevenes, ansattes, ledernes og barnehage - og skoleeiers perspektiv.

Målbilder

Barna skal:

- Få erfaringer med ulike digitale verktøy gjennom en utforskende, skapende og kreativ læringsprosess.

Elevene skal:

- Tilegne seg gode digitale ferdigheter og dømmekraft gjennom opplæringa og lære å utnytte ulike digitale læremidler kreativt, skapende og utforskende.

Lærerne skal:

- Lede klassens læringsarbeid og være trygge i valg av læremidler og ressurser som bidrar til elevenes læring

Barnehageansatte skal:

- Lede og støtte barnas læringsprosesser på en kreativ og allsidig måte i det pedagogiske arbeidet.

Lederne skal:

- Lede, planlegge og støtte opp under ansattes pedagogiske arbeid med IKT, gjennom kompetanse- og organisasjonsutvikling.

Barnehage- og skoleeier skal:

- Legge rammer for god utnyttelse av IKT i både pedagogisk og administrativt arbeid, med barnas og elevenes læring i fokus.

Barnets perspektiv

I tråd med rammeplanens føringer skal digital praksis være en naturlig og integrert del av det pedagogiske arbeidet i alle fagområder. Barna skal ha tilgang til ulike digitale verktøy og møte digitalt kompetente ansatte.

Elevers perspektiv

Gjennom det daglige læringsarbeidet skal elever i grunnskolen og deltakere på voksenopplæring tilegne seg grunnleggende digitale ferdigheter i tråd med læreplanverket. Elevene skal ha tilgang til læringsressurser og digitale verktøy i alle fag. Læringsressursene og verktøyene er tilpasset de ulike fagene og elevenes forutsetninger og nivå. Ressursene støtter opp under samarbeidslæring og samskaping, og bidrar til god dialog mellom elever og lærere.

Barnehageansattes perspektiv

Ansatte i barnehagen skal utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern. Ansatte skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og skaper noe gjennom digitale uttrykk.

De skal vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk. Personalet skal være aktive sammen med barna. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte.

Ansatte skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Lærerens perspektiv

Et klasserom med høy teknologi-tetthet fordrer lærere som er klasseledere med pedagogisk og faglig autoritet. IKT i opplæringa åpner for nye måter å lære på og gir læreren et større repertoar av undervisningsmetoder. Lærerne reflekterer i fellesskap om veivalg i læringsprosessene, endringer i lærer- og elevrollene, og om de pedagogiske, didaktiske og verdimeslige valgene endringene fører med seg. Læreren veileder elevene slik at de får et bevisst forhold til egen teknologibruk og ser både utfordringene og mulighetene som ligger i ny teknologi. Læreren har god kunnskap om hvordan digitale ressurser kan bidra å tilpasse undervisningen til elevenes behov og forutsetninger. Læreren utnytter de digitale læremidlenes mulighet til å gi elevene fortløpende tilbakemelding i læringsprosessen og tilpasning av progresjonen i hvert enkelt fag.

Det er en rekke gode og relevante digitale læremidler tilgjengelig for skoler og lærere.

Profesjonsfellesskapet av lærere diskuterer jevnlig hvordan ulike typer læremidler fungerer i skolehverdagen og vurderer dem kritisk i lys av formålet for opplæringen, læreplanverket og lærerprofesjonens etiske plattform. Gjennom deltakelse i etter- og videreutdanning opparbeider lærerne

en høy profesjonsfaglig digital kompetanse. Lærerne deltar i både formell kompetanseutvikling og uformell refleksjon om bruk av IKT i elevenes læringsarbeid og valg av læremidler. Læreren har digitale administrative verktøy tilgjengelig til hjelp i det daglige arbeidet, som er tidsbesparende og enkle i bruk.

Ledelsens perspektiv

I samarbeid med kollegiet og andre interessenter har ledelsen utviklet en IKT-plan som gir gode forutsetninger for barnehagens/skolens digitale utvikling. Ledelsen har ansvaret for at planen er i tråd med lokale prioriteringer og for oppfølgingen av planen. I samarbeid med ansatte sørger ledelsen for innkjøp i tråd med barnehagens, skolens og kommunens planer og pedagogiske mål. Ledelsen legger til rette for refleksjon, og erfaringsdeling i kollegiet om digitale læringsprosesser. Ledelsen leder og tilrettelegger for ansattes pedagogiske arbeid med IKT. Ledelsen har oversikt over ansattes kompetansebehov. Informasjonssikkerhet og personvern er godt ivaretatt i kommunens arbeid med IKT. Ledelsen sørger for at arbeidet er gjort i tett samarbeid med viktige samarbeidspartnere som PPT. Digitalisering skal også bidra til økt inkludering i barnehage og skole.

Foreldrenes perspektiv

Foreldrene får god informasjon fra barnehage og skole om hvordan de bruker digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet. Foreldrene får kunnskap både om metoder og pedagogiske vurderinger som gjøres. Digital dømmekraft og nettvett drøftes jevnlig med foreldre.

Digitale kanaler utnyttes i samarbeidet mellom hjem – skole/barnehage ved at foreldre lett kan få oversikt over barnets/elevens gjøremål og aktiviteter. Der det er hensiktsmessig foregår kommunikasjon mellom barnehage/skole – heim gjennom gode digitale løsninger.

Skole- og barnehageeiers perspektiv

Barnehage- og skoleeier ser mulighetene som IKT i opplæringa bringer med seg, både for administrasjon av oppvekstsektoren og pedagogisk innovasjon, og ser behov for å innarbeide oppvekstsektoren i Orkland sin overordnede digitale strategi. I samarbeid med IT-avdeling og innkjøpsansvarlige må barnehage- og skoleeier sørge for en god IT-arkitektur og for innkjøp av digitale læremidler, digitalt utstyr, systemer og annen infrastruktur. Infrastrukturen sikrer god tilgang på digitale læremidler og læringsressurser, samt at informasjonssikkerhet og personvern er godt ivaretatt. Barnehage og skoleeier prioriterer at ansatte i sektoren får gjennomført kompetanseheving, slik at IKT kan tas i bruk på en god måte i både organiseringen og gjennomføringa av opplæringa og i kommunikasjon med foreldre.

Barnets lek og læring

Delmål:

- Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.
- Digitale ferdigheter skal støtte opp om barns læreprosesser og bidra til et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Digitale verktøy skal være en naturlig del av barn og ansattes hverdag. Barna skal få leke, utforske, lære og skape noe gjennom ulike digitale uttrykksformer. De digitale redskapene kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas kreative uttrykk. Barna skal forholde seg til digitale verktøy som produsenter, ikke bare som konsumenter. Det innebærer at de skal skape uttrykk gjennom digitale verktøy og ikke bare konsumere ferdig produserte spill og media-inntrykk.

Den pedagogiske bruken av digitale verktøy krever voksne som klarer å skape et sosialt felleskap rundt verktøyene. Dette kan bidra til mestring, samarbeid, det å vente på tur og skape noe sammen med andre.

I barnehagen skal barna få en begynnende etisk forståelse for digital praksis.

For å skape god sammenheng mellom skole og barnehage er det naturlig at barnehagen jobber med digitale verktøy. Barna vil få en basiskompetanse i barnehagen som lett kan overføres til skolen.

Barnehagen skal tilrettelegge for at alle barn starter på skolen med en gryende mediekompetanse, uavhengig av digital tilgjengelighet i hjemmet. Dette som et tiltak for å utjevne sosiale ulikheter.

Elevenes læring

Delmål:

- Digitale ferdigheter skal videreutvikles i skolens arbeid med fagfornyelsen og i lokalt arbeid med læreplanverket.
- Skolene skal ha tilgang til kompetanse og støtte i arbeidet med utvikling av elevenes digitale ferdigheter og valg av læremidler
- Orkland kommune skal ha digitale læremiddel som kan tilpasse opplæringa til eleven.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet skal fornyes, blant annet for å møte endringene i arbeidslivet og samfunnet. Det skal bli bedre sammenheng mellom de ulike delene av læreplanverket, slik at både skolens brede formål og elevenes faglige læring blir bedre ivaretatt. Læreplanene skal fortsatt ha kompetansemål, og elevenes utvikling av grunnleggende ferdigheter (herunder de digitale) skal være en sentral del av opplæringa. I fagfornyelsen skal tre tverrfaglige temaer prioriteres; bærekraftig utvikling, demokrati og medborgerskap og folkehelse og livsmestring. Alle de tverrfaglige temaene vil kunne knyttes til sider ved den digitale og teknologiske utviklingen, både som en del av utfordringene og som en del av løsningene for samfunnet.

Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. Teknologibruken i samfunnet åpner for mange måter å kommunisere og samhandle på som både beriker og utfordrer det sosiale miljøet. I den daglige informasjonsstrømmen blir det utfordrende for elevene å vurdere innholdet og troverdigheten til digitale kilder. Der kildekritikk tidligere var en del av universitetsstudier, er det nå behov for å starte utviklingen av denne vurderingsevnen allerede tidlig i barneskolen. Alle, også elever, må være i stand til å sette grenser for seg selv og ivareta sitt eget og andres personvern.

Elevene er ulike og har ulike behov. Å satse på IKT gir bedre muligheter til å tilpasse undervisningen til elevene og kan bidra til bedre inkludering og økt læringsutbytte, motivasjon og mestring. En satsing på IKT i skolen må ta høyde for dette i planlegging og gjennomføring. Et godt digitalt læringsmiljø med både tilgang til nødvendige hjelpemidler og kunnskap om hvordan ordinært utstyr kan utnyttes til det beste for eleven, vil være viktig for elever med særskilte behov.

For minoritetsspråklige elever kan IKT og tilrettelagte digitale læringsressurser gi bedre muligheter for både språkopplæring og bedre begrepsforståelse innen ulike fag.

Voksnes læring

Delmål:

- Digitale ferdigheter skal videreutvikles i voksenopplæringas arbeid med lokalt arbeid med læreplanverkene.
- Voksenopplæringa skal ha tilgang til kompetanse og støtte i arbeidet med utvikling av deltakernes digitale ferdigheter og valg av læremidler
- Orkland kommune skal ha digitale læremiddel som kan tilpasse opplæringa til deltakeren.

I Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere finner vi følgende om digital kompetanse: «Digital kompetanse regnes som en basiskompetanse og er en forutsetning for å kunne delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv. Opplæring i digitale ferdigheter skjer best i en meningsfull kontekst. Læreplanens mål for digital kompetanse er derfor integrert i språklige kompetansemål på alle nivåer. Digital kompetanse regnes som en basiskompetanse og er en forutsetning for å kunne delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv. Opplæring i digitale ferdigheter skjer best i en meningsfull kontekst. Læreplanens mål for digital kompetanse er derfor integrert i språklige kompetansemål på alle nivåer.»

I grunnskoleopplæring for voksne er digitale ferdigheter en av fem grunnleggende ferdigheter og skal være en integrert del av opplæringa i fag på samme måte som for andre elever i grunnskolen.

Digitale ferdigheter og teknologi i opplæringa

Barnehagens digitale praksis har kommet inn som et eget område under barnehagens arbeidsmåter i Rammeplanen av 2017. Digitale verktøy skal være en naturlig del av arbeidsverktøyene i alle deler av den pedagogiske virksomheten. Barna skal få gjøre seg erfaringer og bli kjent med ulike digitale verktøy gjennom lek, utforskning og kreativitet.

Digitale ferdigheter er en del av alle fag i grunnopplæringa. Digitale ferdigheter er blant annet å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver, innhente og behandle informasjon, skape digitale produkter og kommunisere. Digitale ferdigheter innebærer også å utvikle digital dømmekraft gjennom å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk.

Teknologi er integrert i ulike deler av læreplanverket. Teknologi er omtalt i ny overordnet del, i ulike læreplaner for fag og i egne valgfag på ungdomstrinnet. Teknologisk kompetanse består både av kompetanse som alle elever bør ha, og av mer spesialiserte ferdigheter og kunnskaper som elever kan velge å få opplæring i.

Digitale læremiddel

Det er lang tradisjon for å bruke mange ulike ressurser i læringsarbeidet i barnehagen og skolen. Digitale læremidler spenner fra digitale versjoner av de trykte bøkene, til læremidler med høy grad av interaktivitet, og til spesialtilpassede digitale læremidler. Tradisjonelle forlag kombinerer nå vanligvis analogt og digitalt innhold, og stadig flere leverandører av digitale ressurser og læremidler introduserer nye produkter. Digitale læringsressurser utvider mulighetene for ulike metoder og innfallsvinkler, og for tilpasning av undervisningen både for høyt presterende elever, elever som strever i fag eller elever med særskilte opplæringsbehov. Økt kunnskap og bevisstgjøring må til for å styrke barnehagens, skolens og lærernes vurderinger av læremidlenes kvalitet og bruksområder.

Kompetanse

Delmål:

- Ansatte og ledere skal ha høy profesjonsfaglig digital kompetanse.
- Barnehage- og skoleeier skal tilrettelegge for etter- og videreutdanning om pedagogisk bruk av IKT, og legge til rette for at ansatte med spesiell interesse for digitalisering også får økt sin kompetanse.

Å legge til rette for digital lek og læring i barnehagen krever både digital kompetanse, og ikke minst pedagogisk kompetanse for å gi det enkelte barnet og barnegruppa gode opplevelser, læring, sosial kompetanse og mestring. De ansatte skal gjennom bevisst arbeid oppfylle Rammeplanens krav til bruk av digitale verktøy og læring av digitale ferdigheter.

Ny teknologi gir endra pedagogiske og didaktiske rammer. Å undervise i en digitalisert skole krever en ny og annen kompetanse både for lærere og andre som jobber i og med opplæringa.

Læreren profesjonsfaglige digitale kompetanse omfatter både å møte Kunnskapsløftets krav om digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet, og å sikre at elevene når de ulike læreplanenes kompetansemål. Videre omfatter den å ha kompetanse til å vurdere når, hvorfor og hvordan bruk av IKT er et egnet redskap for å gjøre undervisningen kvalitativt bedre. For eksempel kan undervisningen bli mer motiverende og mer tilpasset elevenes behov. IKT kan også gi muligheter for bedre vurderingspraksis.

Kompetanse om klasseledelse i teknologirike omgivelser vil være sentralt for at IKT skal benyttes hensiktsmessig og ikke bli en tidstyv for elever og lærere. Med høy teknologitetthet og konstant tilgang på internett vil elevene bli ytterligere utsatt for fristelser og forstyrrende brudd i konsentrasjonen. Dette vil kunne utfordre lærernes klasseledelse.

Digitalisering stiller også økte krav til kompetanse hos barnehage- og skoleeier og barnehage- og skoleledelsen. De må blant annet ha kompetanse i å planlegge, vurdere og anskaffe infrastruktur og utstyr som understøtter barnehagenes og skolens pedagogiske arbeid, vurdere og prioritere kompetanseheving og lede digitale utviklingsprosesser. Kompetanse om personvern og informasjonssikkerhet vil bli stadig viktigere når både læremidler og administrative systemer blir mer komplekse.

PPT og spesialpedagoger/lærere som følger opp barn og elever med særskilte behov vil kunne ha behov for kompetanseheving. PPT må også være en del av barnehagens og skolens kompetanseutvikling som er knyttet til det ordinære opplæringstilbudet.

Gjennom Kompetanse for kvalitet finnes det videreutdanningstilbud for lærere som skoleeier må sørge for at lærere kan benytte. Den nye modellen for kompetanseutvikling i skolen må brukes som et virkemiddel for å heve den digitale kompetansen i hele kollegiet. Kompetansestrategi for barnehager legger til rette for at mye av ansattes kompetanseutvikling skal skje gjennom tiltak knyttet til den enkelte barnehage (barnehagebasert kompetanseutvikling). I tillegg til dette må kommunen legge til rette for at barnehagelærere kan ta videreutdanning innen IKT og digitalisering.

For å lykkes med digitalisering i oppvekstsektoren, er det avgjørende at det parallelt med innkjøp av utstyr og programvare, gjennomføres et kompetanseløft som innbefatter alle ansatte og ledere i sektoren. Det kreves god planlegging slik at alle kan få økt kompetanse ut fra sitt behov og nivå og i tråd med de målsettinger kommunen setter for digitalisering.

Infrastruktur

Delmål:

- Barn, elever og ansatte i barnehager og skoler i Orkland skal ha tilgang til tilstrekkelig, sikker og formålstjenlig infrastruktur, som ikt-utstyr, nettverk / WIFI og tjenester, som støtter opp under deres pedagogiske og administrative behov .
- Barn, elever, foreldre og ansatte sine persondata skal behandles trygt, og informasjonssikkerhet skal være sentralt i planlegging og gjennomføring av opplæringen

En gjennomtenkt IKT-arkitektur med god integrasjon mellom læringsplattformer, digitale læremidler, administrative systemer og andre statlige og kommunale fellesløsninger er nødvendig i digitaliseringa av oppvekstsektoren. Det kreves gjennomtenkte prioriteringer knyttet til det å planlegge, gjennomføre og drifte digital infrastruktur. Viktige punkter er:

- Nettverk / Wifi dekning
- Linjekapasitet
- Sikkerhet / Personvern

Manglende kompetanse i kommunene er ofte en av årsakene til at digitaliseringa ikke lykkes, eller at gevinstene ved digitalisering ikke tas ut. Den digitale infrastrukturen er grunnmuren i et godt digitalt læringsmiljø.

Infrastrukturen skal bidra til effektiv bruk av digitalt utstyr. Barn, elever og lærere trenger tilgang til stabilt nettverk av god kvalitet og med høy hastighet. Nettverket må kunne håndtere både at mange er på nett samtidig og at den enkelte kobler opp flere enheter.

Personvern og ivaretagelse av informasjonssikkerhet setter krav til en sikker og velfungerende infrastruktur.

I Orkland skal det gjøres sentrale prioriteringer av hva slags utstyr som skal kjøpes inn. Det er nødvendig at kommunen har god bestillerkompetanse. Orkland må kombinere kompetanse om brukernes behov og teknisk innsikt i forhold til hvordan de ulike behov og utfordringer løses.

Barnehage- og skoleeier har sammen med IT-avdeling ansvaret for at barnehager og skoler har en infrastruktur bestående av nettverk, servere og systemer av god nok kvalitet og kapasitet slik at det støtter opp under både nasjonale og lokale mål for opplæringen, og at personvern er sikret.

Kostnader

Da det er store forskjeller på hva som finnes av utstyr og programvare på skolene og barnehager, må det lages en plan for et basisoppsett som inneholder infrastruktur og kapasitet. Valg av administrativ programvare og læringsplattform vil ha innvirkninger på det totale kostnadsbilde, kostnader ifm lisenser, drift- og vedlikehold vil først kunne synliggjøres når dette er på plass.

I startfasen må det budsjetteres med kostnader til kursing og opplæring av de ansatte. Det må være superbrukere som bistår med opplæring internt, samt har god kompetanse på programvaren som benyttes. It-avdelinga må kunne bistå med dypere teknisk kompetanse.

For å gi en pekepinn på kostnader for PC / iPad kan følgende ca. priser benyttes. Prisene tar utgangspunkt i levetid på 5 år, kostnad på lisens og programvare kommer i tillegg. Digitale verktøy innbefatter idag også langt mer enn det som er nevnt nedenfor, f.eks. interaktive tavler.

- Stasjonær Pc inkl Skjerm kr 4000,-
- Bærbar Pc / inkl veske kr 5000,-
- Ipad - Wifi kr 3500,-
- Printer (Laser) kr 2000,-

Tiltak

Orkland kommune skal:

- Gjennomføre Ståstedsanalysen for skole våren 2018
- Kartlegge skolenes digitale modenhet i løpet av våren 2018
- Utarbeide plan for kompetanseutvikling som omfatter både etter- og videreutdanning
- Vurdere å Innføre IKT-plan.no for alle barnehager og grunnskoler i Orkland
- Utarbeide rutiner knyttet til innkjøp av lisenser og pedagogisk programvare
- Utarbeide en plan for investeringer innen teknologi og infrastruktur for barnehagene og skolene i Orkland, slik at digitale verktøy kan bli en integrert del av opplæringa
- Anskaffe administrativ og pedagogisk programvare for barnehager og skoler i Orkland
- Avsette ressurser til å støtte og veilede barnehager og skoler i arbeidet med digitalisering
- Integre arbeidet med digitalisering i lokalt arbeid med Rammeplan, læreplanverket og fagfornyelsen
- Bygge videre på arbeidsplassbasert kompetanseutvikling for å heve oppvekstsektorens profesjonsfaglige digitale kompetanse
- Målsetting om verktøytetthet på skolene 1:1
- Beslutte verktøytetthet per barnegruppe og per barnehage
- Øke andel skoler som tilbyr valgfaget Programmering

Tiltaksplanen for gjennomføring av de forskjellige aktiviteter beskrevet i denne strategien er tentativ. Hvorvidt denne planen kan følges vil avgjøres av konkrete vurderinger i budsjett og handlingsplaner fra år til år.

Møteplan høst 2018

23.08.2018	AU/partssammensatt	
30.08.2018	Fellesnemnd	inkl omvising Orkdal
13.09.2018	AU/partssammensatt	
4.-5.10.2018	Fellesnemnd	Strategisamling
25.10.2018	AU/partssammensatt	
15.11.2018	AU/partssammensatt	
22.11.2018	Fellesnemnd	Budsjett
13.12.2018	AU/partssammensatt	
20.12.2018	Fellesnemnd	

Alle møter starter kl 1000